מהדורה למורה – בחנות – עלבון, מספר גיבור ושני מישורי זמן

- מטרה: לנתח את העימות בחנות ואת מבנה חלק ב׳ · להבין מהו מספר גיבור ומה הם שני מישורי הזמן · לדון בשאלה: האם הייתה כאן העמדת פנים?
- זמן מומלץ: 45 דקות
- מסלול: עולים · חט״ב
- הפעילות באתר: https://sifrut-hachaver.sites.tab.bot/shiur3.html

הנחיות להפעלה

- פתיחה (5 דק׳): "מילה שנשארה": חשבו (בלי לשתף) על מילה פוגעת ששמעתם או אמרתם ונשארה איתכם. למה מילים נשארות?
- קריאה (10 דק׳): קוראים במקראה את המפגש בחנות ואת הסיום. שתי עמודות על הלוח: מה עשה החבר / מה עשה המספר.
- ניתוח (12 דק׳): מי פגע ראשון? איזה עלבון קשה יותר ולמה? מה פירוש "איני יודע מי צר בשבילי..."? מושגים: מספר גיבור (גוף ראשון, סובייקטיבי) ושני מישורי זמן – הנער שפעל, והמבוגר שמבין.
- דיון בשתי טענות (13 דק׳): הכיתה מתחלקת לשתי קבוצות: "הם העמידו פנים" מול "לא הייתה כאן העמדת פנים". כל קבוצה מביאה שלוש ראיות מהיצירה. סיכום: מה שתי הטענות מלמדות על התדמית?
- סגירה (5 דק׳): שאלה למחשבה: מתי יכול היה המספר למנוע את ההידרדרות? כתבו רגע אחד ומה היה צריך לעשות.
- בגרסה זו: שפה פשוטה ומשפטים קצרים, ומילון קטן בתחילת הדף. מומלץ לעבור על המילון יחד לפני התרגול.

מפתח תשובות

חלק	#	תשובה
חלק א׳	1	ג – המספר מגלה במקרה שהחבר עובד בחנות הדוד.
	2	א – תיאור מראה עלוב: בגד צר וקצר, חיוך מאולץ; המספר קר ושותק.
	3	ה – עימות מילולי: "חרשן" מול "בן של משרתת".
	4	ב – המספר רואה את פגיעת החבר, אהבתו חוזרת – והוא נמלט.

חלק	#	תשובה
	5	ד – חרטה ואשמה עד היום; "מוכן לשבת במקומו".
חלק ב׳	1	החבר ("חרשן"), אך "בן של משרתת" קשה יותר – פוגע באם המתה ובבושה העמוקה.
	2	ב – מספר בגוף ראשון שהוא גם דמות בסיפור
	3	זמן ההתרחשות – נער בן 13 ("הייתי נער..."); זמן הסיפר – מבוגר ("שהיום אני רואה בו...").
חלק ג׳	בעד	החבר אמר שהאישה היא המשרתת שלו. / האם לקחה את הילקוט "כמו משרתת". / החבר הסתיר את עוניו ואת ביתו.
	נגד	החבר לא אמר שהוא עשיר – הכיתה דמיינה זאת. / האם באמת שירתה את בנה מתוך אהבה ומסירות. / בגדיו המסודרים היו אמיתיים – אמו דאגה לו.
חלק ד׳	—	תשובה אישית: רעיון מרכזי ברור, נימוק/דוגמה, משפטים שלמים

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

בחנות – עלבון, מספר גיבור ושני מישורי זמן – דף תרגול

דף עבודה לשיעור. קראו את הקטע במקראה הכיתתית וענו.

מילון קטן – מילים חשובות

מילה		הסבר פשוט
גימנסיה		בית ספר תיכון באירופה של פעם
משרתת		אישה שעובדת בבית של משפחה עשירה
בוז		זלזול חזק במישהו
שוליה		עובד צעיר שלומד מקצוע אצל בעל עסק
חרשן		(כינוי מזלזל) מי שלומד כל הזמן בשביל ציונים
יתום		ילד שאביו או אמו (או שניהם) מתו

חלק א׳ – מבנה עלילה – חלק ב׳

#		אות	
1	פתיחה	____	א. תיאור מראה עלוב: בגד צר וקצר, חיוך מאולץ; המספר קר ושותק.
2	סיבוך	____	ב. המספר רואה את פגיעת החבר, אהבתו חוזרת – והוא נמלט.
3	שיא	____	ג. המספר מגלה במקרה שהחבר עובד בחנות הדוד.
4	התרה	____	ד. חרטה ואשמה עד היום; "מוכן לשבת במקומו".
5	סיום	____	ה. עימות מילולי: "חרשן" מול "בן של משרתת".

חלק ב׳ – העימות בחנות

1. מי פגע ראשון? איזה עלבון קשה יותר, ולמה?

2. מהו "מספר גיבור"?

א) מספר שיודע הכול ב) מספר בגוף ראשון שהוא גם דמות בסיפור

ג) דמות שמצילה אחרים

3. מהם שני מישורי הזמן בסיפור? הביאו דוגמה לכל אחד.

חלק ג' – שתי טענות

"העמידו פנים" – ראיות	"לא העמידו פנים" – ראיות

חלק ד' – כתיבה

מלאו מדרגות עלילה לחלק ב'.

כרטיס יציאה

דבר אחד שלמדתי היום:

שאלה שעדיין יש לי:

איך הרגשתי בתרגול? 😀 🙂 😐